

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎN C H E I E R E

cu privire la inadmisibilitatea recursului

în cauza civilă

Societatea cu Răspundere Limitată „Amonti-Agro” împotriva Primăriei sat.
Navârneț, raionul Fălești
(încasarea prejudiciului material și compensarea cheltuielilor de judecată)

împotriva deciziei din 25 octombrie 2022 a Curții de Apel Bălți,

(Dosarul nr. 2rac-80/23

NR. PIGD 2-21083209-01-2rac-04052023)

Recursul nu se încadrează în temeiul prevăzut la art. 432 din Codul de procedură civilă (în vigoare până la 1 septembrie 2023). Dezacordul recurentei cu decizia contestată nu constituie temei de casare a acesteia.

Judecătoria Bălți, sediul Central (jud. S. Ghercavii)
Curtea de Apel Bălți (jud. S. Procopciuc, N. Chircu, E. Grumeza)

13 august 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților admisibilitatea recursului declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Amonti-Agro”, reprezentată de avocatul Iulian Rusanovschi,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Ion Malanciuc, *Președinte*,

Oxana Parfeni,

Gheorghe Stratulat, *judcători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 2 iunie 2021, Societatea cu Răspundere Limitată „Amonti-Agro” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei sat. Navârneț, raionul Fălești cu privire la încasarea prejudiciului material și compensarea cheltuielilor de judecată

2. În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că este proprietarul fântâniei arteziene situate în satul xxxxx, cu numărul cadastral xxxxx (numărul cadastral vechi xxxxx) în temeiul hotărârii din 21 februarie 2007 a Judecătoriei Fălești. Fântâna arteziană în cauză a fost construită în anii 80 ai secolului XX de către colhozul Gospodăriei Agricole Victoria. Ulterior toate bunurile Gospodăriei au fost împărțite oamenilor care au lucrat în acel colhoz, iar fântâna arteziană a intrat în posesia sa. Într-un final prin hotărârea din 21 februarie 2007 a Judecătoriei Fălești s-a constatat valabilitatea contractului de vânzare - cumpărare din 2005 a fântâniei arteziene cu numărul cadastral xxxxx. Astfel pe parcursul anilor 2005-2007 până în prezent, societatea a întreținut fântâna arteziană ca să fie funcțională și a investit în modernizarea ei sute de mii de lei. Apa din această fântâna, conform analizelor de laborator este menajeră și era folosită pentru stropitul culturilor agricole și asigurarea cu apă a animalelor care cresc la ferma societății.

3. Reclamanta a menționat că, la 19 iunie 2020 în urma dispozițiilor abuzive și ilegale ale Primarului satului Navârneț, au fost dezasamblate și confiscate în mod arbitrar elementele tehnice ale fântâniei arteziene deținute în proprietate de societate, fără a oferi o careva compensație, acțiuni ce au cauzat prejudicii financiare imense agentului economic în cauză, prin deteriorarea fântâniei, uscarea copacilor și decesul animalelor din cadrul gospodăriei/fermei.

4. Nefiind de acord cu această acțiune a Primăriei, societatea a solicitat unei companii specializate întocmirea unui Raport de evaluare în vederea stabilirii valorii de piață a fântâniei arteziene confiscate. Astfel, prin raportul de expertiză

nr. 217/JUD din 14 octombrie 2020, s-au stabilit următoarele: Dreptul de proprietate asupra bunurilor evaluate aparține societății „Amonti- Agro” (fântâna arteziană, turn de apă ș.a.); Valoarea de piață a obiectului evaluat, amplasat în s. Năvîrneț, r. Fălești - constituie 119 100 de lei.

5. Reclamanta a susținut că prin demontarea fântânii arteziene i-au fost cauzate prejudicii enorme sub forma venitului ratat, din cauza că a fost lipsită arbitrar de propria sursă de apă menajeră, prin care se adăpau vitele și păsările de la ferma societății și a fost pusă în imposibilitate de a iriga livada de mere și prune, iar din cauza secetei și lipsei sursei de apă, s-a pierdut recolta. Aceste prejudicii se estimează la 850 000 de lei și sunt formate după cum urmează: pierderi înregistrate pentru livada de mere – 450 000 de lei; pierderi înregistrate pentru livada de prune – 200 000 de lei și prețul animalelor care au murit din cauza lipsei unei surse de apă – 200 000 de lei.

6. A explicat că la 25 octombrie 2020 pârâtului i-a fost expediată o cerere prealabilă prin care, a solicitat achitarea pagubelor și eliberarea în copie a actelor care au servit drept temei pentru Primăria Năvîrneț să dispună dezmembrarea fântânii arteziene deținută în proprietate de către societate, la care până în prezent răspuns nu a parvenit.

7. A precizat reclamanta că dezasamblarea fântânii arteziene (de fapt confiscarea) a fost efectuată, conform poziției pârâtei, în temeiul art. 19 alin. (4) din Legea nr. 303/2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare. Deși, la 1 noiembrie 2016 Curtea Constituțională a pronunțat hotărârea nr. 30, prin care, pe calea excepției de neconstituționalitate, a exercitat controlul constituționalității art. 19 alin. (4) din Legea nr. 303 din 13 decembrie 2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, care stipula că: la finalizarea lucrărilor de construcție, instalațiile și rețelele publice de alimentare cu apă și de canalizare situate pe teren public, construite de persoane fizice și/sau de persoane juridice, precum și cele construite până la intrarea în vigoare a prezentei legi, se transmit la balanța autorității administrației publice locale sau direct operatorului în conformitate cu decizia consiliului local. Prin hotărârea menționată supra, Curtea a considerat neconstituțională sintagma „consider la balanța” din art. 19 alin. (4) din Legea privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare și din art.5 alin. (41) din Legea cu privire la apa potabilă, or, această hotărâre a fost adoptată înainte ca Primăria Năvîrneț, să își adjucece abuziv dreptul de proprietate asupra fântânei arteziene. Curtea a constatat că, prevederile contestate reprezintă în fapt o expropriere fără a fi stabilită o dreaptă și prealabilă despăgubire a proprietarului sau titularilor de alte drepturi reale asupra rețelelor

de alimentare cu apă. În context, Curtea a reținut că orice construcție efectuată din mijloacele financiare ale persoanei fizice și/sau juridice poate fi transmisă la balanța autorității administrației publice locale sau direct operatorului doar după o dreaptă și prealabilă despăgubire. Astfel, la 25 octombrie 2020 Primăriei Năvîrneț i-a fost expediată cerere prealabilă, prin care s-a solicitat achitarea contravalorii de piață a fântânii arteziene în valoare de 119 100 de lei, și a pagubelor sub forma venitului ratat în mărime de 950 000 de lei, cerere care a rămas fără răspuns.

8. În confirmarea prejudiciului cauzat prin demontarea ilegală a fântânei arteziene, societatea a reținut și următoarele circumstanțe: conform Raportului de evaluare nr. 217/JUD întocmit pentru sonda de apă nr. 4264, amplasată pe terenul cu numărul cadastral xxxxx la 14 septembrie 2020 se constată că prejudicial cauzat societății „Amonti-Agro” de către Primăria Năvîrneț este de 119 100 de lei. Conform Actului privind înființarea plantației multianuale din 5 august 2016, se probează faptul că societatea „Amonti-Agro” a înființat în acel an livadă de măr, cireș și prun pe loturile de teren identificate cu numerele cadastrale - xxxxx. Conform Actului de înființare a plantației multianuale perene din 4 septembrie 2017 societatea a mai înființat o plantație de măr, vișin, caise, prun și cireș, piersic, nectarin, păr și gutui, extinsă pe loturile cu numerele cadastrale: xxxx. Plantația a fost înființată conform proiectului cu material săditor autorizat, soiurile respective fiind înscrise în Registrul soiurilor de plante al Republicii Moldova, cu respectarea recomandărilor agrotehnice în vigoare. Conform facturii fiscal nr. JJ2730094 din 1 aprilie 2016, doar achiziționarea materialului săditor de măr și cireș a costat 28 650 de lei (12 lei pomul de măr și 15 lei pomul de cireș). Conform facturii fiscale nr. FB8175051, materialul săditor sub forma de pomi altoiți de prun, au costat 138 000 de lei (60 lei prun/per bucata). De asemenea, conform facturii fiscale nr. FB 9311045 din 23 noiembrie 2016, materialul săditor sub forma de măr a costat 395 600 de lei, bani care au fost achitați de societatea „Amonti-Agro” companiei „FPC Vitis Cojușna” (25 de lei/bucata -pom măr). Concomitent, societatea „Amonti-Agro” a mai cumpărat pentru plantația descrisă supra, pomi altoiți de măr în baza facturii nr. JB4765010 din 28 noiembrie 2016, în valoare de 75 360 de lei și în baza facturii nr. JB4217271 din 30 noiembrie 2016 a cumpărat pomi fructiferi de pruni, în sumă totală de 25 000 de lei, la prețul de 10,41 de lei/bucata. Prin Actul nr. 1 din 1 decembrie 2020 de constatare a pagubelor și evaluarea pagubelor la culturile agricole întocmit de Comisia specializată din cadrul societății „Amonti-Agro”, s-a stabilit că: din cauzai lipsei apei, pomii care au fost sădiți în perioada 2016-2019 s-au uscat în număr de 1722 de pomi

de diferite specii: mere -227 pomi uscați x 25 de lei = 5 675 de lei; cireș 238 bucăți x 15 lei = 3 570 de lei; caise 158 bucăți x (2,60 euro) sau 55,9 lei (la data achitării) = 8 832,2 lei; pruni 1 099 bucăți x 60 de lei = 65 940 de lei. Total pierderi ca urmare a uscării pomilor: 5 675 de lei (meri) + 3 570 de lei (cireși) + 8 832,2 lei (cireși) + 65 940 de lei (pruni) = 84 017,2 lei.

9. Reclamanta a susținut că, pe parcursul anilor 2017-2020 a întreținut această livadă, care parțial s-a uscat din vina pârâtei. Astfel la suprafața de 2,40 ha care s-a uscat în urma dezmembrării fântânii arteziene prin cvasidelictul pârâtei, societatea a înregistrat pierderi de 91 536,22 de lei, conform schemei din acțiune. Respectiv, sumele care se cere a fi încasate din contul pârâtei în beneficiul societății reclamante sunt: 119 100 lei de (demontare ilegală fântână) + 84 017,2 lei (pomi uscați din cauza lipsei de apă) + 91 536,22 de lei (întreținere plantație multianuale per 3 ani de vegetație) = 294 653,42 de lei.

10. În drept, și-a întemeiat acțiunea în baza dispozițiilor art. 19 din Codul civil, Legea nr.303/2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare; hotărârea nr. 30 din 1 noiembrie 2016 a Curții Constituționale a RM.

11. La 15 noiembrie 2021 Societatea cu Răspundere Limitată „Amonti-Agro” a completat cerere de chemare în judecată, indicând că dreptul de proprietate asupra fântânei arteziene situate în xxxxx cu numărul cadastral xxxxx se confirmă prin hotărârea din 21 februarie 2007 a Judecătorei Fălești.

12. Reclamanta a precizat faptul că fântâna de lângă gropile de siloz este instalată pe teren agricol și individualizată cu nr. 4264. Dreptul de proprietate asupra acestei sonde o deține societatea, fapt confirmat prin extrasul din contul 123.2 pentru perioada iulie 2020; prin actul de separare a mijloacelor fixe și a uzurii din 30 iunie 2007; prin raportul de evaluare nr.217/JUD din 14 septembrie 2020.

13. A specificat că fântânele arteziene pe care le deține Primăria s. Năvîrneț sunt altele decât cea de lângă gropile de siloz (fosta fermă de vaci) pe care o deține în proprietate societatea reclamantă.

14. Societatea cu Răspundere Limitată „Amonti-Agro” a solicitat încasarea din contul Primăria s. Năvîrneț a prejudiciului material în mărime de 294 653,42 de lei și compensarea cheltuielilor de judecată.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

15. Prin hotărârea din 15 februarie 2022 a Judecătorei Bălți, sediul Central a fost admisă parțial acțiunea. S-a încasat de la Primăria sat. Năvîrneț, raionul Fălești în beneficiul Societății cu Răspundere Limitată „Amonti-Agro” prejudiciul material în sumă de 84 017,02 lei. S-a încasat de la Primăria sat.

Năvîrneț, raionul Fălești în beneficiul Statului, taxa de stat în sumă de 2 520, 51 de lei. În rest, acțiunea s-a respins.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

16. La 23 februarie 2022 Societatea cu Răspundere Limitată „Amonti-Agro”, reprezentată de avocatul Iulian Rusanovschi, a depus cerere de apel împotriva hotărârii instanței de fond, solicitând admiterea acesteia, casarea parțială a hotărârii în latura respingerii acțiunii și emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

17. La 3 martie 2022 Primăria sat. Năvîrneț, raionul Fălești a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 15 februarie 2022 a Judecătoriei Bălți, sediul Central, solicitînd casarea integrală a hotărârii instanței de fond cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii, ca fiind neîntemeiată.

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

18. Prin decizia din 25 octombrie 2022 a Curții de Apel Bălți a fost respinsă cererea de apel declarată de Societatea cu Răspundere Limitată „Amonti-Agro” și s-a admis cererea de apel declarată de Primăria sat. Năvîrneț, raionul Fălești, s-a casat integral hotărârea din 15 februarie 2022 a Judecătoriei Bălți, sediul Central și s-a emis o nouă hotărâre, prin care s-a respins acțiunea, ca fiind neîntemeiată.

19. Întru consolidarea soluției instanța de apel prin prisma cadrului legal – art. 19 alin. (1)-(2), art. 1998, art. 2025 alin. (1) din Codul civil, a constatat la caz lipsa temeiului și condițiile generale ale răspunderii delictuale, invocate de către apelantul/reclamant Societatea cu Răspundere Limitată „Amonti-Agro”, care necesită, în mod obligatoriu, întrunirea cumulativă a elementelor constitutive ale acesteia: fapta ilicită, prejudiciul cauzat, legătura de cauzalitate dintre acțiunea prejudiciabilă (fapta ilicită) și urmările prejudiciabile și vinovăția.

20. La capitolul dat, instanța de apel a reținut că fântâna arteziană situată pe terenul agricol cu numărul cadastral xxxxx potrivit probelor scrise coroborate cu normele de drept material, aparține cu drept de proprietate unității administrativ teritoriale s. Năvîrneț, r-l Fălești, în persoana Primăriei sat. Năvîrneț, raionul Fălești.

21. Instanța inferioară a menționat că conform hotărârii din 21 februarie 2007 a Judecătoriei Fălești (f.d. 16-17) s-a hotărât constatarea faptului valabilității contractului de vânzare-cumpărare dintre 494 deținători de cote-

valorice și societatea „Amonti-Agro” a obiectelor imobile situate în xxxxx și anume: clădirea stației electrice; clădirea casei lucrătorilor din vitărit; clădirea uscătoriei de tutun; clădirea angarului; clădirea parcului auto; clădirea punctului de alimentare cu combustibil; clădirea depozitului de grăunțe; clădirea grajdului de viței; clădirea cântarului și groapa de siloz. Astfel, este cert faptul că în hotărâre nu se regăsește fântâna arteziană ca obiect al contractului de vânzare-cumpărare, încheiat între 494 de cotași și societatea „Amonti-Agro”. Mai mult ca atât, prin hotărârea menționată s-a constatat vânzarea societății „Amonti-Agro” a cotelor valorice ale cotașilor reprezentați de către liderul Angheni Victor, care nu a primit fântâna arteziană potrivit procesului- verbal de predare-primire a patrimoniului distribuit la concursul nr.2 după stingerea datoriilor GA „Victoria” din 16 martie 2000 (f.d. 173).

22. Instanța ierarhic inferioară a conchis că, la materialele cauzei nu se regăsesc probe, ce ar confirma faptul că societatea „Amonti-Agro” este proprietarul fântânei arteziene cu nr. 4264, situată pe terenul agricol numărul cadastral xxxxx, precum și că are dreptul de folosință asupra terenului pe care este situat corpul de apă, asupra construcțiilor hidrotehnice - sonda arteziană, astfel lipsesc contractele de suprafață sau/și de arendă încheiate între Primăria s. Năvîrneț și societatea „Amonti-Agro”. În circumstanțele date, reieșind din prevederile art. 317, 329 din Codul civil, instanța de apel a constatat că proprietar al fântânii arteziene nr. 4264 este UAT s. Năvîrneț, r-l Fălești, în persoana Primăriei s. Năvîrneț, r-l Fălești.

23. Instanța de apel a stabilit că societatea „Amonti-Agro” nu a prezentat probe concludente și veridice ce ar confirma că societatea a asamblat careva elemente tehnice la sonda arteziană nr. 4264 situată pe terenul agricol numărul cadastral xxxxx, și care aparent au fost dezasamblate și confiscate de Primăria s. Năvîrneț, r-l Fălești. S-a reținut și faptul că societatea „Amonti-Agro” în perioada utilizării fântânei arteziene, în special în anul 2020(anul în care s-a cauzat presupusul prejudiciu societății) nu deținea autorizație de mediu pentru folosința specială a apei - captarea și folosința apei din diferite surse pentru irigare potrivit prevederilor art. 23 alin. (2) lit. c) din Codul apelor, obligatorie pentru societatea reclamantă ca întreprindere agricolă. Astfel, Primăriei s. Năvîrneț, r-l Fălești nu i se poate imputa cauzarea de prejudicii sub forma venitului ratat în sumă de 175 553,42 de lei, exprimată prin pierderea recoltei ca urmare a imposibilității de a iriga livada de mere, caise și prune, în care se susține că s-au uscat pomi la număr total de 1 722, la valoarea de 84 017,2 lei, precum și cheltuielile de întreținere a acestor pomi per 3 ani de vegetație – 91 536,22 de lei. În confirmarea acestor prejudicii societatea „Amonti-Agro” a

prezentat Actul nr.1 din 1 decembrie 2020 de constatare și evaluare a pagubelor la culturi agricole, întocmit de comisia formată din lucrătorii societății, potrivit căreia din lipsa apei, pomii care au fost sădiți 2016-2019 s-au uscat la număr de 1 722. Actul dat a fost apreciat critic de instanța de apel, deoarece constatarea și evaluarea pagubelor la culturi agricole intră în competența Camerei de comerț și industrie. La caz, instanța de apel a considerat că societatea „Amonti-Agro” urma să confirme existența calamității naturale - secetei și imposibilitatea irigării plantațiilor din culpa Primăriei s. Năvîrneț, r-l Fălești. Potrivit Actelor de constatare a pagubelor cauzate culturilor agricole de calamitățile naturale, întocmite la 15 mai 2020 de Comisia pentru Situații Excepționale, aprobate de Primarul localității și coordonat cu Șeful Direcției Agricultură, societății „Amonti-Agro” ca rezultat al calamităților naturale: înghețuri, înregistrate la 31 martie 2020 și grindină înregistrată la 6 mai 2020, au fost cauzate următoarele daune: pruni, plantați în 2016 – 90 %(2 ha) și 100 % (5 ha); cireși pe 21 ha – 90 %(f.d.62;63); cais, plantat în 2017 pe 2,5 ha – 95 %, mere, plantate în 2017 pe 5 ha – 90 % și pe 6,5 ha – 60% (f.d.64).

24. Instanța de apel din lipsa actelor corespunzătoare nu a constatat existența secetei în anul 2020 în s. Năvîrneț, r-l Fălești, dimpotrivă a stabilit că plantațiile multianuale de prune, caise mare și cireși în anul 2020, plantate de societatea reclamantă au fost afectate ca urmare a înghețurilor și grindinei.

25. La fel, în instanța de apel precum și cea de fond nu s-a confirmat prin probe certe și pertinente existența unor obligații din partea Primăriei s. Năvîrneț, r-l Fălești întru întreținerea corectă conform tehnologiilor a plantațiilor multianuale ale SRL „AmontiAgro”. Nu s-a constatat nici obligația Primăriei s. Năvîrneț, r-l Fălești de a asigura societatea cu apă în lipsa actelor permissive, la caz a autorizației de mediu pentru folosința specială a apei și/sau existența dreptului de suprafață sau folosință a sondei arteziene.

26. În această ordine de idei, instanța de apel a conchis, nedovedită vinovăția apelantului/pârât Primăria s. Năvîrneț, r-l Fălești, or, la caz nu au fost prezentate probe și acte confirmative care ar demonstra vinovăția ultimei, la materialele cauzei neexistând nici un act al organului de resort, prin care s-ar fi constatat vinovăția primăriei, adică faptul că aceasta ar fi acționat cu vinovăție(din intenție sau imprudență), ceea ce implică responsabilitatea conform prevederilor art. 1998 din Codul civil. Astfel, cvasidelictul din partea Primăriei s. Năvîrneț, r-l Fălești în speță nu este confirmat de către apelantul/reclamant societatea „Amonti-Agro”.

27. În acest context, instanța inferioară a constatat lipsa faptei prejudiciabile ilicite, a raportului de cauzalitate între fapta ilicită și prejudiciu, cât și vinovăția

apelantului/pârât Primăria sat. Năvârneț, raionul Fălești, ca elemente obligatorii al componenței delictului civil.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

28. La 1 februarie 2023, Societatea cu Răspundere Limitată „Amonti-Agro”, reprezentată de avocatul Iulian Rusanovschi a depus recurs împotriva deciziei din 25 octombrie 2022 a Curții de Apel Bălți, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

29. În argumentarea recursului, cu reiterarea motivelor de fapt și de drept expuse anterior, recurenta a indicat că nu este de acord cu decizia instanței de apel, o consideră contrară prevederilor legale, la emiterea căreia a fost interpretată eronat legea, interpretarea arbitrară a probelor, precum și nu a fost luat în considerare că în argumentele intimatului au fost utilizate norme declarate neconstituționale.

30. În drept, și-a întemeiat cererea de recurs în baza prevederilor art. 429, 432, 437 din Codul de procedură civilă, art. 6 din CEDO privind asigurarea unui proces echitabil, art. 1 din Protocolul adițional CEDO, art. 46 din Constituție, hotărârea Curții Constituționale nr. 30 din 1 noiembrie 2016.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

31. Art. 434 alin.(1) din Codul de procedură civilă:

„Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.”

32. Art. XI alin. (3) din Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție):

„Recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursurilor”.

33. Art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă:

„Cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin. (2), (3) și (4).”

34. Art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă (în vigoare până la 1 septembrie 2023):

„Părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procesual.”

35. Art. 432 alin. (2) din Codul de procedură civilă (în vigoare până la 1 septembrie 2023):

„Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească: nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată; a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată; a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională; a interpretat în mod eronat legea; a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.”

36. Art. 432 alin. (3) din Codul de procedură civilă (în vigoare până la 1 septembrie 2023):

„Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care: a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei; b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată; c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului; d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces; e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată; f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.”

37. Art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă (în vigoare până la 1 septembrie 2023):

„Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

38. Cu referire la termenul de declarare a recursului, prevăzut la art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă sus-citat, instanța de recurs reține că Curtea de Apel Bălți a pronunțat decizia contestată la 25 octombrie 2022 și a notificat-o participanților la proces prin intermediul poștei electronice la 5 ianuarie 2023. Prin urmare, recursul declarat la 1 februarie 2023 a fost depus în termen.

39. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că prin Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) au fost operate modificări în Codul de procedură civilă, care au intrat în vigoare la 1 septembrie 2023.

40. Prin urmare, procedura admisibilității recursului va consta în verificarea existenței unuia dintre temeiurile prevăzute la art. 433 din Codul de procedură civilă, în vigoare la momentul depunerii recursului, la caz, 1 februarie 2023.

41. Din analiza recursului declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Amonti-Agro”, reprezentată de avocatul Iulian Rusanovschi rezultă că drept

temei de declarare a recursului s-a invocat prevederile art. 432, în redacția legii în vigoare până la 1 septembrie 2023, la mod general. Din conținutul recursului rezultă că recurenta invocă interpretarea eronată a legii, aprecierea arbitrară a probelor precum și utilizarea normei declarate neconstituționale, erori comise ce au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului în special a dreptului la un proces echitabil.

42. De altfel, motivele de casare, invocate în recurs, se referă la dezacordul recurteii cu soluția pronunțată de Curtea de Apel Bălți și nu relevă interpretarea contrară a legii și aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, prin urmare nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

43. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că recursul depus de Societatea cu Răspundere Limitată „Amonti-Agro”, reprezentată de avocatul Iulian Rusanovschi, conține obiecții de fapt și de drept similare celor expuse anterior în cererea de apel și cererea de chemare în judecată, care au fost analizate de către instanța de apel, fiind apreciate în mod corespunzător.

44. Dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici, care sunt de natură a învedera netemeinicia hotărârii/deciziei și care se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 din Codul de procedură civilă, în vigoare la data declarării recursului. Recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, ci implică determinarea greșelilor imputate Curții de Apel Bălți și o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează aceste critici. Simpla trimitere la un text de lege, fără explicarea pretensei interpretări și/sau aplicări eronate a prevederilor legale de către Curtea de Apel Bălți, nu echivalează cu un argument. Dacă ar proceda la examinarea unei asemenea pretenși argument, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție s-ar substitui autorului recursului, fapt care ar echivala cu un control efectuat din oficiu.

45. La fel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special, în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor.

46. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

47. Din cele constatate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că recursul declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „Amonti-

Agro”, reprezentată de avocatul Iulian Rusanovschi, nu se încadrează în temeiurile de drept pentru declararea recursului prevăzute la art.432 alin.(1)-(4) din Codul de procedură civilă, în vigoare până la 1 septembrie 2023. Or, verificând legalitatea și temeinicia deciziei contestate prin prisma argumentelor recursului, nu s-a stabilit că soluția instanței de apel este contrară legii sau cu interpretarea eronată a legii. Contrar, decizia a fost emisă cu respectarea prevederilor legale, bazată pe o cercetare multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

48. De altfel, dezacordul societății recurente cu soluția instanței de apel nu constituie temei de casare a deciziei contestate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are un caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

49. În conformitate cu art. 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil. Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se expediază părților.

50. Din considerentele redată, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că, recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Amonti-Agro”, reprezentată de avocatul Iulian Rusanovschi, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului și drept urmare, este inadmisibil.

51. În conformitate cu art. 433 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, art. 440 alin.(1), (2) din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Consideră inadmisibil recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Amonti-Agro”, reprezentată de avocatul Iulian Rusanovschi, împotriva deciziei din 25 octombrie 2022 a Curții de Apel Bălți.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Ion Malanciuc

Judecatori

Oxana Parfeni

Gheorghe Stratulat